



30.3.2022

# TEATIS LIIKMETELE

**Teema: Petitsioon nr 0932/2021, mille on esitanud Ungari kodanik Zoltán Bíró Google'i reklaamide paigutamise kohta vastuolulise veebisisu kõrvale või sisse**

## 1. Petitsiooni kokkuvõte

Petitsiooni esitaja väidab, et Google paigutab reklaame äärmusliku, antisemiitliku, natsliku, rassistliku, homfoobse ja misogüünse veebisisu kõrvale. Ta selgitab, et ehkki Google pakub võimalust reklaamide märgistamiseks ebasobivates veebikeskkondades ja kuigi ta on seda funktsiooni korduvalt kasutanud, ei eemaldanud Google ühtki märgistatud reklaami vaatamata asjaolule, et tal on selgesõnaline kohustus kasutajate teateid sobimatu reklaamipaigutuse kohta menetleda ja nende alusel meetmeid võtta. Petitsiooni esitaja märgib, et tal on tõendeid nendest reklaamidest kuvatõmmiste kujul, samuti oma tegevusest nende märgistamisel, ning ta väidab, et Google ei võta meetmeid nende reklaamide eemaldamiseks vastuolulistest veebikeskkondadest. Lisaks väidab ta, et reklaamide paigutamine vastuolulisse veebikeskkonda ei ole reklaamijate (Google'i klientide) huvides ning et nende Google'iga sõlmitud reklaamilepingud selgesõnaliselt kohustavad viimast reklaame sellistesse veebikeskkondadesse mitte paigutama. Petitsiooni esitaja toob hüpoteetilise näite, kus Google'i reklaamipaigutuse teenust kasutavaid Saksa eksportijaid mõjutaks negatiivselt nende reklaami paigutamine natsliku ja rassistliku veebisisu kõrvale.

Petitsiooni esitaja kutsub ELi üles teavitama mõjutatud reklaamijaid Google'i tavadest antud kontekstis, et nad saaksid algatada Google'i vastu kohtuasju ja saada kahjuhüvitist summades, mis võiks olla isegi üle mitmekümne miljardi euro.

Petitsiooni esitaja nõuab, et resoluutselt lükataks tagasi kõik Google'i võimalikud põhjendused, mis viitavad COVID-19 pandeemiast tingitud personali puudumisele, kuivõrd neil puudub usaldusväärsus, arvestades Google'i poolt pandeemia ajal teenitud rekordkasumeid.

Petitsiooni esitaja kutsub ELi üles Google'ist hoiatavat eeskju tegema: keelustama Google'i

kui äärmusliku organisatsiooni ELi ühtsel turul ning teavitama Aafrika, Aasia ja afroameerika organisatsioone sellest, et Google paigutab reklaame rassistlikesse veebikeskkondadesse. Petitsiooni esitaja kutsub ELi üles määrama Google'ile mitmekümne miljardi euro suuruseid trahve, kui ta tegevust ELis ei keelustata, ning rõhutab, et Google'i vastavat praktikat jälgendatakse suure tõenäosusega näiteks Google'i videote jagamise veebisaidi muukeelsetes versioonides.

## 2. Lubatavus

Tunnistati lubatavaks 17. jaanuaril 2022. Euroopa Komisjonil paluti anda teavet (kodukorra artikli 227 lõige 6).

## 3. Euroopa Komisjoni vastus, mis saadi 30. märtsil 2022

### Euroopa Komisjoni tähelepanekud

Euroopa Komisjon võtab teadmiseks internetireklaami olulise rolli teabevoogude kujundamisel. See on ausate ettevõtjate jaoks oluline vahend, et huvitatud tarbijatele oma pakkumistest teada anda. Samuti on see oluline tuluallikas mitmetele veebis tegutsevatele äriühingutele, kaasa arvatud suurele hulgale veebisaitide ja rakenduste omanikele erinevatest sektoritest, näiteks ajakirjanduslikud veebisaidid, veebipõhised mängud, netipoed või üksikisikute blogid.

Samal ajal jälgib Euroopa Komisjon hoolikalt nii internetireklaamiga seotud ebaseaduslikke tavasid kui ka reklaami väärkasutust ja ärakasutamist pahatahtlike kasutajate poolt. Petitsiooni esitaja osutab juhtumitele, kus õiguspärased internetireklaamid paigutatakse eeldatava ebaseadusliku sisu kõrvale.

Euroopa Komisjon on teadlik tavadest, mille kohaselt pahatahtlikud kasutajad üritavad reklaami ära kasutada, et teenida kasumit. Nad pakuvad reklaamipinda oma veebisaitidel, et suurendada reklaamitulu, või avaldavad sisu veebiplatvormidel ning teenivad selle pealt raha reklaamidega. Oma tulu suurendamiseks üritavad nad oma sisu võimalikult atraktiivseks muuta. Kuigi selline käitumine on eraldi võttes õiguspärane, on sellist ajendite jada täheldatud ka desinformatsiooni kampaaniates, kus veebisaitidel kuvatakse nii eksitav teave (näiteks valimiste kohta) kui ka avaldatakse inimeste vahel lahkhelisid tekitavat teavet ja vahest ka vaenukõnet.

Euroopa Komisjoni digiteenuste õigusakti ettepanek<sup>1</sup> sisaldab selgeid kohustusi veebiplatvormidele nende probleemide lahendamiseks. Eelkõige hakatakse ettepaneku alusel nõudma väga suurtelt veebiplatvormidelt (mis on *de facto* avalik ruum teabe levitamiseks), et teenuseosutajad hindaksid riske, mida nad kujutavad ebaseadusliku sisu levitamisele, aga ka riske oma teenustega manipuleerimisele selliste tegevustega nagu desinformatsiooni kampaaniad. Teenuseosutajad peavad hakkama analüüsima kõiki oma asjakohaseid süsteeme, sealhulgas reklaamisüsteeme, ja maandama täheldatud riske. Rahalise sissetuleku vähendamine reklaami lõpetamisega võib olla teatud juhtudel asjakohane riskimaandamisemeede.

---

<sup>1</sup> COM(2020) 825 final, kättesaadav järgmisel aadressil:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM%3A2020%3A825%3AFIN>.

Praegu arutavad digiteenuste õigusakti kaasseadusandjad.

Lisaks jätkab Euroopa Komisjon selliste tavade käsitlemist, tehes ka edaspidi pingutusi eneseregulatsiooni valdkonnas tehtava koostöö edendamiseks reklaamijate, veebiplatvormide ja reklaamivahendajate (nt petitsiooni esitaja osutatud Google'i teenused) vahel. Seda tehakse näiteks reklaami ja intellektuaalomandi õigusi käsitleva vastastikuse mõistmise memorandum<sup>2</sup> raames, millega tõkestatakse reklaamide paigutamist intellektuaalomandi õigusi rikkuvatele veebisaitidele. See on ühtlasi desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi<sup>3</sup> läbivaatamise keskpunktiks. Euroopa Komisjoni sellealastes suunistes<sup>4</sup> rõhutatakse reklaamitulu olulisust desinformatsiooni kampaaniates. Tegevusjuhendi läbivaatamist laiendatakse nüüd lisaks veebiplatvormidele ja muudele sidusrühmadele ka reklaamijatele, et probleem terviklikult lahendada.

### Järeldus

Euroopa Komisjon võtab petitsiooni esitaja mured teadmiseks ning juhib tähelepanu jätkuvatele seadusandlikele ja kaasseadusandjate pingutustele, mille eesmärk on tagada sellega seoses nõuetekohane menetlus ja tõhusad meetmed.

---

<sup>2</sup> [Internetireklaami ja intellektuaalomandi õiguste vastastikuse mõistmise memorandum \(europa.eu\)](#).

<sup>3</sup> <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation>.

<sup>4</sup> [Suunised desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi tugevdamiseks \(europa.eu\)](#).